

122E

کد کنترل

122

E

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

صبح جمعه

۱۳۹۶/۱۲/۴

دفترچه شماره (۱)

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌متمرکز) - سال ۱۳۹۷

رشته فلسفه و کلام (کد ۲۱۳۳)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان عربی - فلسفه - کلام اسلامی - منطق	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متغییرن بر اثر حرارت رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (۱ - ۱۰)

۱- ﴿ و لا تَقْفُ ما لیس لك به علم، إِنْ السَّمْع و البصر و الفؤاد كلّ أولئك كان عنه مسؤولاً ﴾:

۱) چیزی را که علم آن را نداری دنبال مکن، چه گوش و چشم و دل همگی و بطور جمعی پاسخگوی آن خواهند بود!

۲) بر آنچه بدان وقوف نداری تکیه مکن، زیرا شنوایی و بینایی و قلب تو جمعاً در مورد آن سؤال خواهند شد!

۳) از آنچه بدان علم نداری پیروی مکن، چه هر یک از گوش و چشم و دل در مورد آن پاسخگو می‌باشند!

۴) بر چیزی که نمی‌دانی توقف مکن، زیرا شنوایی و بینایی و قلب همگی مسؤول آن خواهند بود!

۲- « إِنْ أَقْعَدَ أَحَدًا مِنْكُمْ الْكِبْرَ عَنْ مَكْسَبِهِ وَ لِقَاءِ إِخْوَانِهِ، فزوروه و عظموه و استظهِروا بفضل تجربته! »:

۱) اگر کسی از بین شما بخاطر کبر و خودخواهی از کسب روزی باز ایستاد، پس شما او را دیدار کنید و کارش را بزرگ دارید و تجربه‌اش را آشکار کنید!

۲) چنانچه کسی از شما در بزرگسالی از کار کردن و دیدار دوستان ناتوان شد، شما او را دیدار کنید و به بزرگداشت او بپردازید و از تجربه‌اش استفاده کنید!

۳) اگر کهولت سن کسی را از بین شما از کار و کسب و دیدار یارانش بازداشت، به دیدارش بروید و بزرگش دارید و از نعمت تجربه‌اش کمک بگیرید!

۴) چنانچه کسی را کهنسالی از کسب روزی ناتوان کرد و از دیدار برادران منع نمود، پس او را ببینید و بزرگ بدارید و بخاطر تجربه عظیمش یاریش کنید!

۳- « أَعْوَامٌ وَصَلِيٌّ، كَانِ يَنْسِي طَوْلَهَا نَكَرَ النَّوِيُّ، فَكَأَنَّهَا أَيَّامٌ! »:

- ۱) سالهای وصلی که یاد فراق، طولانی بودن آن را از یاد می‌برد، گویی که آن سالها روزهایی بیش نبودند!
- ۲) یاد لحظه‌های فراق سالیان پیوند و آشنایی را کوتاه می‌کند، گویی که آن سالها در چشم من بیش از چند روز نبوده‌اند!
- ۳) بخاطر آوردن جدایی طول مدت آشنایی و وصل را محو می‌کند، انگاری که تمام آن سالها طی چند روز اتفاق افتاده است!
- ۴) سالهای وصل را بخاطر می‌آورم، یاد جدایی از آن سالها مدت طولانی را از ذهن پاک می‌کند، مثل این است که روزها گذشته است!

۴- « وَ نُكْرِمُ جَارِنَا مَادَامَ فِينَا وَ نُتَبِعُهُ الْكَرَامَةَ حَيْثُ مَا لَانَا! »:

- ۱) همسایه خود را مادام که بین ما است اکرامش می‌کنیم، و هر کجا برود کرامت خویش را به دنبال او روانه می‌سازیم!
- ۲) همسایه را تا وقتی در بین ما اقامت دارد احترام می‌کنیم، و چون از ما رویگردان شود باز هم او را اکرام می‌کنیم!
- ۳) هر کس را که به ما جور کند نیز مورد مکرمت خود قرار می‌دهیم، و به هر جا روی بیاورد کرم خویش را در پی او می‌فرستیم!
- ۴) آن کس را که در جوار ما بسر می‌برد در معرض احترام قرار می‌دهیم، و چون به سمتی روانه شود با اکرام به دنبال او می‌رویم!

۵- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) إِلَى اللَّهِ أَشْكُو مِنْ مَعْشَرٍ يَعِيشُونَ جَهَالًا وَ يَمُوتُونَ ضَلَالًا،: من از گروهی که نادان زیست می‌کنند و گمراه می‌میرند، به الله شکایت می‌کنم،
- ۲) لَيْسَ فِيهِمْ سَلْعَةٌ أَبُورٍ مِنَ الْكِتَابِ إِذَا ثَلِي حَقَّ تَلَاوْتَهُ،: نزد آنان کالایی بی‌رونق‌تر از قرآن نیست هرگاه آنطور که شایسته آن است تلاوت گردد،
- ۳) وَ لَا سَلْعَةٌ أَغْلَى ثَمَنًا مِنَ الْكِتَابِ إِذَا حُرِّفَ عَنْ مَوَاضِعِهِ،: و نه کالایی گران‌بهار از قرآن است هرگاه از مواضع خود تحریف گردد،
- ۴) وَ لَا عِنْدَهُمْ أَنْكَرٌ مِنَ الْمَعْرُوفِ وَ لَا أَعْرَفٌ مِنَ الْمُنْكَرِ!،: و منکرتر از امر به معروف نزد آنان نیست و جز منکر از آنان نمی‌شناسم!

۶- « وَ مَا كُنْتُ مَعْنَى أَدْرِكُ الْمَلِكَ بِالْمَعْنَى وَ لَكِنْ بِأَيَّامِ أَشْبِنِ النَّوَاصِيَا! ». عَيْنُ الْأَقْرَبِ إِلَى مَفْهُومِ النَّبِيِّ:

۱) ای مسیح خوش نفس چونی ز رنج	که نبود اندر جهان بی رنج گنج!
۲) عمر بگذشت و ندیدیم به خود روزبهی	تا به کی ای فلک، این دور مکرر دیدن!
۳) موی سپید را فلکم به رایگان نداد	این رشته را به نقد جوانی خریده‌ام!
۴) خواب نوشین بامداد رحیل	باز دارد پیاده را ز سبیل!

۷- « إن كان لا يُغنيك ما يكفيك فكل ما في الأرض لا يُغنيك! ». عَيْن ما لایناسب مفهوم البيت:

- (۱) گدا را کند یک درم سیم سیر
 (۲) گفتم چشم تنگ دنیا دوست را
 (۳) گنج زر گر نبود گنج قناعت بر پاست
 (۴) روده تنگ به یک نان جوین پر گردد
- فریدون به ملک عجم، نیم سیر!
 یا قناعت پر کند یا خاک گورا
 آنکه آن داد به شاهان، به گدایان این داد!
 نعمت روی زمین پر نکند دیده تنگ!

۸- « گرسنگی و قحطی نمی توانند بر جنگجوی شجاع چیره گردند و او را از مبارزه بازدارند. کما اینکه گرمای سوزان نمی تواند بر گیاهان صحرائی تأثیر کند! ». عَيْن الصحيح:

- (۱) لا يمكن للجوع و المجاعة التغلب على المكافح الباسل و تمنعه من النضال، كما أن شدة الحر لا تؤثر على الأشجار الصحراوية!
 (۲) إن الجوع و الجذب لا يمكن لها الغلبة على كل محارب شجاع و تمنعه عن المحاربة، كما أن حمارة القيط لا يمكن له التأثير على النباتات البرية!
 (۳) إن المجاعة والجوع لا يستطيعان أن تغلب المناضل الباسل و تشغلانه عن المحاربة، كما أن شدة الحرارة لا يمكن أن تتأثر بالأشجار الصحراوية!
 (۴) لا يستطيع الجوع و المجاعة أن يتغلبا على المناضل الشجاع و يشغلاه عن المناضلة، كما أن حمارة القيط لا تستطيع أن تؤثر على النباتات البرية!

۹- « زنه از اینکه در بین مردم چون حیلله گران زندگی کنید و در بین مسلمین تفرقه بیفکنید! ». عَيْن الخطأ:

- (۱) إياكم و المعيشة بين الناس كعيش الماكرين، و أن تفرقوا بين المسلمين!
 (۲) إياكم إياكم أن تعيشوا بين الناس عيشة الماكرين و تشقوا عصا المسلمين!
 (۳) حذار من العيش بين الأنام كما يعيشه المحتالين و أن لا تشقوا عصا المسلمين!
 (۴) أحرركم من أن تعيشوا بين الأنام عيش المحتالين و أن تبتوا الفرقة بين المسلمين!

۱۰- « برخی از صنایع ادبی در ضرب المثلهاى عربى نفوذ کرده بود، اما در تمام آنها عمومیت نداشت، بلکه بسیاری از این ضرب المثلها خالی از هر نوع فن و بیانی بود، زیرا ضرب المثلها عادتاً در زبان محاوره رایج است! ». عَيْن الصحيح:

- (۱) كانت قد تسربت الأمثال العربية في المجتمع العربي دون بعضه، و الأمثال الأدبية هذه كثيراً ما كانت خالية عن الفن و البيان، و كانت تسود في لغة التحوار كالعادة!
 (۲) بعض الصنائع الأدبية كانت قد تسربت في الأمثال العربية، و لكنها لا تعم كلها، بل كثير من هذه الأمثال كانت مغسولة من كل فن و بيان، لأن الأمثال تجري في لغة التخاطب عادة!
 (۳) من الصنائع الأدبية ما كانت تنفذ في الأمثال العربية، و لكن لا تشمل كل ذلك، بل كثيراً ما كانت الأمثال تضرب دون أي فن و بيان، لأن الأمثال هذه جارية في لغة الحوار كالعادة!
 (۴) كانت الصنائع الأدبية تدخل في أمثال اللغة العربية، و لكنها لا توجد في كلها، بل الأمثال العربية كانت تخلو من الفن و البيان كثيراً، و عامة الناس تستفيد منها في لغتها الدارجة عادة!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (١١-١٣)

١١- عین الصحيح:

- (١) إِنَّمَا مِنْ عِلْمَاتِ الْفِقْهِ الْجِلْمِ وَالصَّمْتِ!
- (٢) النَّوَاضِعُ أَنْ تُعْطِيَ النَّاسَ مَا تُحِبُّ أَنْ تُعْطَاهُ!
- (٣) مَنْ أَنْصَفَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِهِ رُضِيَ بِهِ حَكْمًا بَعِيْرَهُ وَلَاشْكٌ فِيهِ!
- (٤) الْعَامِلُ عَنْ غَيْرِ بَصِيْرَةٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ الطَّرِيقِ، لَا يَزِيْدُهُ سُرْعَةُ السَّيْرِ إِلَّا الْبُعْدَ!

١٢- عین الخطأ:

- (١) مِمَّا لَا شَكَّ فِيهِ أَنَّ حَمَلَةَ الْعِلْمِ فِي الْمِلَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ كَانَ أَكْثَرُهُمُ الْعَجَمُ،
- (٢) وَالسَّبَبُ فِي ذَلِكَ أَنَّ الْمِلَّةَ فِي أَوَّلِهَا لَمْ يَكُنْ فِيهَا عِلْمٌ وَ لَا صِنَاعَةٌ لِمُقْتَضَى أَحْوَالِ السَّدَاجَةِ وَ الْبِدَاوَةِ،
- (٣) وَإِنَّمَا أَحْكَامُ الشَّرِيعَةِ الَّتِي هِيَ أَوْامِرُ اللَّهِ وَ نَوَاهِيُهُ كَانَ الرِّجَالُ يُنْقَلَوْنَهَا فِي صُدُورِهِمْ،
- (٤) وَ قَدْ عَرَفُوا مَأْخِذَهَا مِنَ الْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ بِمَا تَلَفَّوْهُ مِنْ صَاحِبِ الشَّرْعِ وَ أَصْحَابِهِ!

١٣- عین الخطأ:

- (١) إِنَّ الَّذِينَ لَمْ يَهْنُؤْهُمُ الْخُبُّ أَجْنَحَةٌ لَا يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يَطِيرُوا إِلَى مَاوِرَاءِ الْغُيُومِ،
- (٢) لِيَزْرُوا ذَلِكَ الْعَالَمَ لَسْحَرِيٍّ الَّذِي طَافَتْ فِيهِ رُوحِي فِي تِلْكَ السَّاعَةِ الْمُحْزِنَةِ،
- (٣) إِنَّ الَّذِينَ لَمْ يَتَّخِذْهُمْ الْخُبُّ أَتْبَاعًا لَا يَسْمَعُونَ الْخُبُّ مَتَكَلِّمًا،
- (٤) فَهَمْ وَ إِنْ فَهَمُوا مَعَانِي هَذِهِ الصَّفَحَاتِ الضَّنْيِيَّةِ لَا يُمَكِّنُهُمْ أَنْ يَزُوا مَا وَرَاءَ ذَلِكَ!

■ ■ عین الصحيح عن الإعراب و التحليل الصرفي (١٤ - ١٨)

١٤- ﴿ ذلك أن لم يكن ربك مهلك القرى بظلم و أهلها غافلون ﴾:

- (١) أن: مخففة «أن» المشبهة بالفعل، اسمها ضمير الشأن، و الجملة اسمية و خبر للمبتدأ «ذلك»
- (٢) أهل: اسم جمع، و مرفوع على الابتداء، و الجملة اسمية و حالية، و صاحب الحال «مهلك» و الرابط ضمير «ها»
- (٣) يكن: فعل مضارع و مجزوم بحرف لم، و علامة جزمه حذف حرف العلة؛ من الأفعال الناقصة و اسمه «رب»
- (٤) القرى: جمع تكسير (مفردة: قرية، مؤنث)، مضاف إليه و مجرور محلاً في اللفظ، و في المعنى نائب فاعل لشبه الفعل «مهلك»

- ۱۵- ﴿ و كَأَيِّنَ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدَّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتِكَ أَهْلَكَنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴾. عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْجَمَلَتَيْنِ «هِيَ أَشَدُّ» وَ «أَهْلَكَنَاهُمْ»:
- ۱) نعت للمنوع «قرية» / خبر للمبتدأ «كأين»
  - ۲) خبر للمبتدأ «كأين» / خبر بعد خبر للمبتدأ «كأين»
  - ۳) حال لذي الحال «قرية» / صلة ثانية للموصول «التي»
  - ۴) حال لصاحب الحال «قرية» / مستأنفة لا محل لها من الإعراب
- ۱۶- ﴿ آتُونِي زَبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ قَطْرًا ﴾. عَيْنَ الصَّحِيحِ:
- ۱) ساوى: فعل ماضٍ من باب مفاعلة و لفيف مقرون، و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هو» و الجملة فعلية و في محل نصب على الظرفية!
  - ۲) آتوا (الأولى): فعل أمر من المجزء الثلاثي، معتل و ناقص (إعلاله بالحذف)، و مبني على حذف نون الإعراب
  - ۳) قطراً: متنازع عليه، و هو إما مفعول ثانٍ لفعل «آتوا» أو مفعول لفعل «أفرغ» و العامل الآخر مستغن عن المعمول
  - ۴) أفرغ: متنازع عليه، مجزء ثلاثي و جواب طلب و مجزوم على أنه جواب لشرط محذوف مع أداته
- ۱۷- « ما ملوم المتأني» و «ما مشكورون البخلاء». عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ الْكَلِمَتَيْنِ «المتأني» و «مشكورون»:
- ۱) صفة مشبهة على وزن اسم الفاعل، مبتدأ مؤخر و مرفوع بضمّة ظاهرة / اسم «ما» شبيهه بليس و مرفوع بالواو
  - ۲) اسم فاعل و مصدره «تأني» و نائب فاعل لشبهه الفعل «ملوم» / اسم مفعول و خبر مقدّم و مرفوع بالواو
  - ۳) فاعل لشبهه الفعل «ملوم» و مرفوع بضمّة مقترنة / صفة مشبهة و هو «فعل» بمعنى مفعول، و مبتدأ و مرفوع
  - ۴) مشتق و اسم فاعل و مصدره «تأن» و مرفوع بضمّة مقترنة / مشتق و اسم مفعول و شبه الفعل و فاعله «البخلاء»
- ۱۸- « عليكم بالتواصل و التبادل، و إياكم و التداير و التقاطع!». عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ إِعْرَابِ «عليكم» و «إياكم»:
- ۱) شبه جملة و خبر مقدّم وجوباً / محذّر منه و مبتدأ و مرفوع محلاً
  - ۲) جار و مجرور و محذّر منه / اسم فعل مرتجل و فاعله ضمير «كم» البارز
  - ۳) اسم فعل منقول من الجار و المجرور / مفعول به لفعل محذوف من باب التحذير
  - ۴) مفعول به لفعل محذوف من باب الإغراء / محوّل من الضمير المتصل لتعدّر تفردّه

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩-٣٠)

١٩- عین الخطأ عن صيغة الأسماء التي أشير إليها بخط:

- (١) ﴿ قالوا معذرة إلى ربكم ﴾ (مصدر ميمي)
  - (٢) سَبَّحَ اللهُ تَسْبِيحًا (اسم النوع أو الهيئة)
  - (٣) ﴿ يظنون بالله غير الحق ظن الجاهلية ﴾ (مصدر صناعي)
  - (٤) أطلب الإجابة عند اقشعرار الجلد و عند إفاضة العبرة! (مصدر رباعي مزيد)
- ٢٠- عین ما فيه لام الجحود:

- (١) جُد في حياتك لتسود الآخرين!
- (٢) و ما كان الله ليطلع عباده على الغيب!
- (٣) و من يحتقر بنزًا ليصرع واحدًا
- (٤) نبي يرى ما لا ترون و ذكره

سُيْصِرُ يَوْمًا بِالَّذِي هُوَ حَافِر!
أغار لعمرى في البلاد و أنجدا!

٢١- عین اسم الفعل بمعنى الأمر:

- (١) مه، ما هذا الفضول!
- (٢) هيهات الذلة منّا!
- (٣) بَخْ لك على هذا التقدّم!
- (٤) شَتَان ما بين المجتهد و الكسلان!

٢٢- عین الصحيح عن المصغّر للأسماء التالية: بنت، اسم، كتاب، سوداء:

- (١) بنيت، اسيم، كتيب، سويدا
- (٢) بنيت، اسيم، كتيب، سويدا
- (٣) بنية، سمى، كتيب، سويداء
- (٤) بنية، سمى، كتيب، سويداء

٢٣- عین ما ليس فيه حرف جر زائد:

- (١) ﴿ أليس الله بأحكم الحاكمين ﴾
- (٢) ﴿ و ما الله بغافل عما تعملون ﴾
- (٣) ﴿ ما ترى في خلق الرحمن من تفاوت ﴾
- (٤) ﴿ كتاب أنزلناه إليك لتخرج الناس من الظلمات إلى النور ﴾

٢٤- عین ما لم يتقدّم الخبر وجوبًا:

- (١) أين أخوك، ما رأيته منذ مدة!
- (٢) ما ناجح إلا الصادق في أعماله!
- (٣) أطلّبة في الصفّ أم طالب!
- (٤) إنّما شجاع من يحارب شيطان نفسه!

٢٥- عین الخطأ (في العدد):

- (١) إني أتى لنا بمائة دليل و نيف ليثبت مدعاه!
- (٢) له ست و نيف من المقالات العلمية البارعة!
- (٣) يدرس في كليتنا ألف و نيف من الطلبة و الطالبات!
- (٤) كان يطالبنا من الأجرة تسعين و نيفاً من التومانات!

٢٦- عین حرف «لا» ليست لنفي الجنس:

- (١) لا عمل خير ضائع و لا عمل سوء رابح!
- (٢) لا مهملاً واجباته ناجح!
- (٣) لا في الصف معلم و لا طالب!
- (٤) لا ضنين مجتمعان!

٢٧- عین الخطأ نحوياً:

- (١) كفى بالمرء خيانة أن يكون أميناً للخونة!
- (٢) كل إناء ينضح بما فيه!
- (٣) من أراد البقاء ليوطن نفسه على المصائب!
- (٤) الوضيع من وضع نفسه!

٢٨- عین العبارة التي جاء فيها المفعول المطلق مرتين:

- (١) جلست على الكرسي جليوساً صحيحاً!
- (٢) كتبت كتاباً لم يكتب أحد مثله!
- (٣) علمته الدرس مرتين اثنتين!
- (٤) مشيت مشياً لا يمشيه أحد!

٢٩- عین الصحيح في المفعول لأجله:

- (١) على المؤمن أن لا يكذب في حياته ادخاراً للمال فقط!
- (٢) إنها طالعت هذه المقالة و جمعت آراء كاتبها إفادة منه!
- (٣) قمنا بإقامة الحصون حولنا إحاطة العدو اللدود بنا!
- (٤) يبجل الناس الإنسان الصادق حباً لصدقه في العمل!

٣٠- عین الخطأ في إعراب المستثنى:

- (١) ما نجح من طالبات صفنا إلا عشرين منهن!
- (٢) لم يبق في الصف إلا خمسة و عشرين من الطلبة!
- (٣) لن يفوز في السباق إلا هؤلاء المتأبرون في التدريب!
- (٤) لم يفز في سباق العام الماضي إلا المتأبرون و المتأبرات!

٣١- طبق نظريه اتحاد عقل با معقول در حکمت متعالیه، «كلما يراه الانسان في هذا العالم او بعد ارتحاله الى الآخرة فانما يراه .....

- (١) في ذاته و في عالمه.
- (٢) في ذاته بالاشرافات العقل الفعال.
- (٣) في عقل الفعال و في عالم العقل.
- (٤) في ذات عقل الفعال حين الاتصال به.

- ۳۲- برای اثبات قاعده «بسیط الحقیقة کل الاشياء و لیس بشيء منها» از دو دلیل استفاده می‌شود: (۱) کمال معلول باید بنحو اعلی و اشرف، در علت وجود داشته باشد؛ (۲) اگر بسیط محض حاوی حقایق همه اشياء نباشد (وجدان و فقدان) مرکب خواهد بود. درباره این دو دلیل نظر صدرا چیست؟
- (۱) هر دو دلیل به یک نتیجه منتج می‌شود، اثبات وحدت شخصی وجود.
  - (۲) دلیل اول با وحدت شخصی و دلیل دوم با کثرت وجود، تناسب دارد.
  - (۳) دلیل دوم با وحدت شخصی و دلیل اول با کثرت وجود، سازگار است.
  - (۴) قاعده، با وحدت شخصی وجود ملازمه دارد ولی هر دو دلیل ناقص هستند.
- ۳۳- به نقل صدرا، محقق خفزی استدلال کرده اگر موجود مطلق من حیث هو مطلق، مبدأ داشته باشد، تقدم شیء بر خودش لازم می‌آید که محال است. نظر صدرا درباره این استدلال چیست؟
- (۱) وحدت در برهان و در استحاله دور، وحدت نوعی و استدلال تمام است.
  - (۲) مغالطه است زیرا وحدت در برهان و در استحاله دور، وحدت عددی و شخصی است.
  - (۳) مغالطه است زیرا وحدت در استحاله دور و در برهان وحدت نوعی است و نه وحدت عددی.
  - (۴) مغالطه است زیرا وحدت در برهان، وحدت نوعی، و در استحاله دور، وحدت عددی است.
- ۳۴- طبق نظر صدرا در شواهد الربوبیه، «نسبت وجود به ماهیت» چگونه است؟
- (۱) ضرب من الحکایة لالحقیقة
  - (۲) الماهیه موجوده و الوجود من عوارضها
  - (۳) الماهیه متحده مع مفهوم الموجود المشتق
  - (۴) ان الماهیه بمنزلة الاطوار و درجات الوجود
- ۳۵- برهان «فصل و وصل» و برهان «قوه و فعل»، چه چیزی را اثبات می‌کنند؟
- (۱) وجود هیولی را اثبات می‌کنند.
  - (۲) وجود صورت جسمیه را اثبات می‌کنند.
  - (۳) اولی وجود هیولی و دومی وجود صورت جسمیه را اثبات می‌کند.
  - (۴) دومی وجود هیولی و اولی وجود صورت جسمیه را اثبات می‌کند.
- ۳۶- عنوان نمط رابع «فی الوجود و علله» است، خواجه شرح این عبارت می‌گوید: «الوجود هیینا هوالمطلق الذی یحمل علی الوجود الذی لاعلة له، و علی الوجود المعلول المقول بالتشکیک فیكون عرضياً...»، منظور از تشکیک در شرح خواجه کدام است؟
- (۱) تشکیک عامی چون در حکمت مشاء هیچ امر ذاتی مشکک نیست.
  - (۲) تشکیک خاصی چون در حکمت اشراق ذاتیات می‌توانند مشکک باشند.
  - (۳) تشکیک خاص الخاصی چون در حکمت مشاء ذاتیات می‌توانند مشکک باشند.
  - (۴) تشکیک خاص الخاصی چون در حکمت اشراق ذاتیات نمی‌توانند مشکک باشند.
- ۳۷- طبق نظر خواجه نصیر در شرح اشارات، منظور شیخ از «جمله» مفروضه در متن زیر، کدام نوع است؟
- «إما أن تقتضى علة هي الأحاد بأسرها، فتكون معلولة لذاتها، فإن تلك الجملة والكل شيء واحد.»
- (۱) آن یحصل عند اجتماع الأجزاء شيء غیر الاجتماع.
  - (۲) آن لا یحصل عند اجتماع الأجزاء شيء غیر الاجتماع.
  - (۳) آن یحصل هناك بعد الاجتماع شيء آخر، هو مبدأ فعل أو استعداد.
  - (۴) آن یحصل هناك مع الاجتماع هیأة، أو وضع ما، متعلقة بالاجتماع.

- ۳۸- طبق نظر صدرا، علم حضوری عبارت است از:
 (۱) حصول و ارتسام صورت موجودات.
 (۲) حضور و حصول عین موجودات در نفس.
 (۳) اشراق نفس به عین جواهر و اعراض در خارج.
 (۴) شهود اشراقی نفس به صورت موجود در نفس.
- ۳۹- در حکمت اشراق «ویژگی نور مجرد» کدام است؟
 (۱) غنی بالذات (۲) موجد برازخ (۳) ادراک ذات (۴) بسیط فی‌الذات
- ۴۰- مراد از «صیاصی انسیه» در سخنان شیخ اشراق، چیست؟
 (۱) مثال انسان (۲) نفس انسان (۳) عقل انسان (۴) بدن انسان
- ۴۱- مراد ابن سینا از «و هی علة الجمع بینهما» در عبارت «العله الموجدة للشیء علة لبعض تلك العلل او لجمعها فی الوجود و هی علة الجمع بینهما»، کدام است؟
 (۱) علت مرکب، علت صورت نیز هست.
 (۲) جامع بین ماده و صورت، علت مرکب است.
 (۳) جمع اعتباری بوده و علت جامع بودن نیز امری اعتباری است.
 (۴) علت وقتی جامع باشد، جمع لزوماً باید امر موجود در خارج باشد.
- ۴۲- منظور از جمله «الانوار المجرده کلها باصرة» چیست؟
 (۱) بصرها یرجع الی علمها (۲) علمها عین ذاتها
 (۳) علمها یرجع الی بصرها (۴) المشاهدة و الابصار طرق علمها
- ۴۳- «نور سانح» در اصطلاح حکمای اشراقی، کدام است؟
 (۱) سلسله انوار قاهر طولی (۲) سلسله انوار قاهر عرضی
 (۳) نور عارض در انوار مجرده (از ناحیه نورالانوار) (۴) نور عارض در اجسام (از ناحیه نورالانوار)
- ۴۴- طبق نظر حکمای اشراقی، تذکر و یادآوری چگونه رخ می‌دهد؟
 (۱) باسترجاع نورالمدیر ایها من الخیال لکونها خزانه الحس المشترك
 (۲) باسترجاع نورالمدیر ایها من الحافظة هی خزانه الاحکام الوهمیه
 (۳) باسترجاع نورالمدیر ایها من عالم العقل، یحتوی جمیع صور الموجودات
 (۴) باسترجاع نورالمدیر ایها من عالم الذکر و هو من مواقع سلطان الانوار الالفهیدیه الفلکیه
- ۴۵- تمایز بین فعل واجب و اثر واجب چیست؟
 (۱) فعله حقیقه الوجود و اثره الماهیات
 (۲) فعله الوجود مطلقاً و اثره لوازم الوجودات من الماهیات
 (۳) فعله وجود الصادرالاول و اثره جهات الصادرالاول من جهة ماهیته و امکانه و فقره و ...
 (۴) فعله واحد بالذات من جهة کونه موجوداً فایضاً عن الاول و اثره کثرات بالعرض للحقوق الماهیات الممكنه مثارالکثرة.
- ۴۶- فرق بین ذات و صفات الهی، چگونه است؟
 (۱) کالفرق بین الوجود و الماهیه (۲) کالفرق بین المفهوم و المصدق
 (۳) کالفرق بین الاسم و الصفة (۴) کالفرق بین الجوهر و العرض
- ۴۷- طبق نظر ملاصدرا در قیامت، کدام دسته از اجسام، با ارواح محشور می‌شوند؟
 (۱) برازخ علوی (۲) اجسام خیالی (۳) اجسام نوری اخروی (۴) اجسام فلکی نوری
- ۴۸- منظور شیخ از: «کل حادث فقد کان قبل وجوده ممکن الوجود فکان امکان وجوده حاصل...» چیست؟
 (۱) إن الامکان امر اضافی فیکون مغایراً لکونه مقدوراً
 (۲) بیان کون کل حادث مسبوقاً بموضوع أو ماده
 (۳) أن الامکان فی نفسه اعتبار عقلی متعلق بشیء خارجی
 (۴) إن الامکان بالقیاس الی وجود بالذات فیکون للشیء بالقیاس الی وجوده

- ۴۹- طبق نظریه ملاصدرا، نفس در مرتبه «عقل بالفعل» برای چه گروه‌هایی تحقق می‌یابد؟
 (۱) اکثر مردم (۲) انبیاء الهی (۳) حکماء متأله (۴) حکماء راسخین
- ۵۰- طبق نظر صدرا، اصلی که بسیاری از شبهات وارد بر وجود ذهنی را مرتفع می‌سازد، کدام است؟
 (۱) این کل ماهیه او معنی لشیء فهو تابع لنحو من الوجود یخصه و یترتب علیه آثاره المخصوصة.
 (۲) این الله سبحانه خلق النفس الانسانیة بحیث یكون لها اقتدار علی ایجاد صور الاشیاء فی عالمها، لإنها من سنخ الملكوت و عالم القدرة.
 (۳) فاعلم ان فی الكلام خلط یوجب الغلط و قد وقع فیه کثیر من المتکاسین للاشتباه الواقع هینا من جهة وضع الکللی موضع الطبیعة لابشرط شیء ...
 (۴) این الحمل و الاتحاد بین الشیئین قد یكون ذاتياً اولیا میناه، الاتحاد بینهما فی المفهوم و العنوان و قد یكون عرضياً متعارفا معناه الاتحاد بینهما فی الوجود دون المفهوم.
- ۵۱- «مرتکب گناه کبیره» طبق نظر و اصل ابن عطا، ..... و طبق نظر حسن بصری، ..... است.
 (۱) فاسق - کافر (۲) منافق - فاسق
 (۳) فاسق - منافق (۴) منافق - کافر
- ۵۲- طبق نظر اشعری در مورد «کلام خدا و قرآن»، قرآن .....
 (۱) کلام خدا و قدیم است نه حارث.
 (۲) کلام نفسی واحد قدیم است همچون کلام لفظی.
 (۳) دلالت مخلوق و محدث است ولی مدلول قدیم و ازلی است.
 (۴) کلام خدا است و کلام مانند سایر صفات ذاتی خداوند، قدیم و قائم به ذات است.
- ۵۳- «عدلیه»، کدام یک از فرق اسلامی است؟
 (۱) کرامیه (۲) معتزله (۳) شیعه (۴) ماتریدیه
- ۵۴- طبق نظر اشاعره، استطاعت انسان ..... فعل است.
 (۱) غیر انسان و قبل از (۲) عین انسان و همراه با
 (۳) عین انسان و مقدم بر (۴) غیر انسان و همراه با
- ۵۵- اشعری در کدام کتب به بحث «امامت» پرداخته و نظریه شیعه را در امامت ابطال می‌نماید؟
 (۱) الموجز، اللمع، الأیانة عن اصول الدیانة.
 (۲) الفصول، اللمع، مقالات الاسلامیین.
 (۳) الموجز، الفصول، استحسان الخوض فی علم الکلام.
 (۴) مقالات الاسلامیین، استحسان الخوض فی علم اکلام، الموجز.
- ۵۶- نظر خواجه طوسی در مورد «سمیع و بصیر بودن خداوند»، کدام است؟
 (۱) العقل دلّ علی اتصافه بالسمیع و البصیر و النقل دلّ علی استحالة الآلات.
 (۲) العقل دلّ علی اتصافه بالادراک و النقل دلّ علی استحالة الآلات.
 (۳) النقل دلّ علی اتصافه بالسمیع و البصیر و العقل دلّ علی استحالة الآلات.
 (۴) النقل دلّ علی اتصافه بالادراک و العقل دلّ علی استحالة الآلات.

- ۵۷- منظور از «عدل»، در اصطلاح متکلمین معتزله چیست؟
 (۱) ان الله تعالی أحسن نظراً لعباده منهم لأنفسهم و الحال هذه
 (۲) أن أفعاله كلها حسنة و أنه لا يفعل القبيح و لا يخل بما هو واجب عليه
 (۳) خلق العالم من الله حسن ليتضمن نفع الغير و احتراز عن اضرار بالغير
 (۴) أن أفعاله كلها حسنة مع انه هو الفاعل صور القبيحة المنكرة، لانه يحسن من جهة الحكمة
- ۵۸- به نظر خواجه طوسی، وجوب امر به معروف و نهی از منکر چگونه وجوبی است؟
 (۱) عقلی (۲) سمعی (۳) عقلی و عرضی (۴) سمعی و عقلی
- ۵۹- به نظر خواجه، جواز عفو الهی چگونه است؟
 (۱) سمعی (۲) عقلی و سمعی (۳) عقلی و عرفی (۴) عقلی
- ۶۰- از نظر خواجه طوسی، اراده خداوند ..... زیرا در غیر این صورت ..... لازم می‌آید.
 (۱) زاید بر داعی است - دور و تعدد قدما
 (۲) زاید بر داعی است - دور و تسلسل و تعدد قدما
 (۳) زاید بر داعی نیست - تسلسل و تعدد قدما
 (۴) زاید بر داعی نیست - دور و تسلسل و تعدد قدما
- ۶۱- این عبارت خواجه طوسی: «اجتماع القدرة على المستقبل مع العدم»، برای اثبات کدام یک از صفات خداوند است؟
 (۱) خالق بودن (۲) مرید بودن (۳) عالم بودن (۴) مختار بودن
- ۶۲- مرکز و محور نمایش کیهانی در تفکر قرون وسطی، کدام است؟
 (۱) خدا (۲) انسان (۳) طبیعت (۴) دین (کلیسا)
- ۶۳- طبق نظر شلایر ماخر (مؤسس الهیات اعتدالی)، «مبنای دیانت» چیست؟
 (۱) انبیا دینی (۲) اراده اخلاقی (۳) تعالیم وحیانی (۴) عقل معرفت‌آموز
- ۶۴- در الهیات پویشی، طبق نظر هارتشورن و وایتهد .....
 (۱) خداوند حکم‌فرمای قیوم نظام آفرینش است.
 (۲) عمل خداوند اولاً و بالذات در «ساحت» خودی و هویت انسانی رخ می‌دهد.
 (۳) هر رویدادی محصول مشترک علل قانونمند و خودآفرینی و تأثیر خداوند است.
 (۴) هرگونه اشاره و استنادی به خداوند باید منعکس‌کننده یک زمینه درگیر شدن انسانی باشد.
- ۶۵- طبق نظر بریت ویت، یکی از کارکردهای مهم زبان دینی، کدام است؟
 (۱) کارکرد کنشی (۲) کارکرد امری (۳) بیان تجربه دینی (۴) بیان مقاصد اخلاقی
- ۶۶- طبق نظر آکویناس، لفظی مانند «عادل»، چگونه هم بر مخلوق و هم بر خالق اطلاق می‌شود؟
 (۱) به‌نحو حمل تمثیلی (۲) به‌عنوان مشترک معنوی (۳) به‌نحو حمل اولی (مفهومی) (۴) به‌عنوان مشترک لفظی
- ۶۷- نخستین اشخاصی که در اسلام و نیز مسیحیت واژه «کلام جدید» را به‌کار برده‌اند، به ترتیب چه کسانی هستند؟
 (۱) شبلی نعمانی - آکویناس (۲) شهید مطهری - آنتونی فلو (۳) شبلی نعمانی - شلایر ماخر (۴) محمد ابن اسحاق ندیم - پل تیلیخ

- ۶۸- کسانی که مدعی‌اند تمام تجربه‌های دینی واجد عناصری مشترکند بر چه نوع تجربه‌هایی تأکید می‌ورزند؟
- (۱) تجربه‌های عرفانی
(۲) تجربه‌های مافوق طبیعی
(۳) تجربه‌های مبتنی بر ادراک حسی
(۴) تجربه‌های مبتنی بر معرفت استنتاجی
- ۶۹- از نظر ویلیام آلستون، «تجربه دینی» چگونه است؟
- (۱) همچون تجربه حسی، همگانی است.
(۲) ارائه نوعی تبیین مافوق طبیعی است.
(۳) همان ساخت تجربه حسی را دارد.
(۴) تجربه‌ای شهودی است که اعتبارش قائم به خود است و مستقل از مفاهیم، اعتقادات یا اعمال می‌باشد.
- ۷۰- طبق نظریه نوآرتودوکسی، اگرستانسیالیسم و پوزیتویسم، رابطه علم و دین چگونه است؟
- (۱) مکمل یکدیگرند.
(۲) دو مقوله کاملاً متمایزند.
(۳) معارض و رقیب یکدیگرند.
(۴) موازی ولی سازگار با یکدیگرند.
- ۷۱- ابن سینا می‌گوید که نسبت محمول، و آنچه همانند محمول است، به موضوع یا واجب است یا ممکن یا ممتنع. تفسیر فخررازی و خواجه نصیر، به ترتیب، از «آنچه همانند محمول است» چیست؟
- (۱) عقد الوضع گزاره حمله - تالی گزاره شرطی
(۲) عقدالحمل گزاره حمله - مقدم گزاره شرطی
(۳) تالی گزاره شرطی - عقد الوضع گزاره حمله
(۴) مقدم گزاره شرطی - عقدالحمل گزاره حمله
- ۷۲- با توجه به دو عبارت «الامکان ما یلازم سلب ضرورة العدم» و «الشیء لا یلازم نفسه»، نظر ابن سینا در مورد حقیقت امکان، کدام است؟
- (۱) الامکان سلب آخر یلازم هذا السلب
(۲) الامکان امر ثبوتی بلزم ذلك السلب
(۳) الامکان سلب الامتناع فی جانب الوجود
(۴) حمل الامکان علی المعدومات صحیح فلا یكون ثبوتياً
- ۷۳- کدام عبارت در بیان تفاوت بین «السالیة الضروریة» و «سالیة الضروریة»، مقرون به صواب است؟
- (۱) ان الثانية تلازم الممتنعة بخلاف الاولى
(۲) ان الاولى ملازمة للمکنة العامة السلیبة بخلاف الثانية
(۳) ان الاولى سلب تکلیف بالضروره و الثانية سلب تلك الجهة
(۴) ان الثانية سالیة جهتها تلك الجهة و الاولى یقتضی ان یكون الجهة مرفوعة
- ۷۴- کدام مورد، از تفاوت‌های قیاس خلف و قیاس مستقیم نیست؟
- (۱) مقدمات قیاس مستقیم لازم نیست فی نفسه مسلم باشند بخلاف قیاس خلف.
(۲) قیاس مستقیم درصدد اثبات مطلوب و خلف در بی ابطال نقیض مطلوب است.
(۳) قیاس مستقیم متشکل از مقدمات متناسب با مطلوب است بخلاف قیاس خلف.
(۴) مطلوب و نقیض آن در قیاس خلف از ابتدا مورد امعان نظر هستند بخلاف قیاس مستقیم.
- ۷۵- نوع ترکیب در عقد الوضع و عقد الحمل قضایای حملیه، به ترتیب چگونه است؟
- (۱) ترکیب خبری - ترکیب خبری
(۲) ترکیب تقییدی - ترکیب تقییدی
(۳) ترکیب خبری - ترکیب تقییدی
(۴) ترکیب تقییدی - ترکیب خبری

۷۶- ابن سینا دربارهٔ صدق و کذب می‌گوید: «لم ینعین فی بعض الممكنات عند جمهور القوم»، مقصود از «بعض الممكنات» چیست؟

- (۱) ممکن‌های اخص
(۲) ممکن‌های احتمالی
(۳) ممکن‌های استقبالی
(۴) ممکن‌های استعدادی

۷۷- ابن سینا عکس مستوی را چنین تعریف می‌کند: «هو أن یجعل المحمول من القضية موضوعاً، و الموضوع محمولاً مع حفظ کیفیة و بقاء الصدق و الکذب بحاله»، ابن تعریف چه اشکالی دارد؟

- (۱) این تعریف جامع نیست.
(۲) قید «الصدق» زائد است.
(۳) قید «الکذب» زائد است.
(۴) موارد ۱ و ۳ درست است.

۷۸- ابن سینا می‌گوید: «و أما الحجّة المحدثة الّتی لهم من طریق المباشرة ...، و إن أعجب بها عالم، مزورة»: دلیل مابینت بر چه چیزی اقامه شده و دانشمندی که آن را پسندیده کیست؟

- (۱) عکس‌پذیری موجب جزئی به موجب جزئی - ارسطو
(۲) عکس‌پذیری سالب کلی به سالب کلی - فارابی
(۳) عکس‌پذیری موجب کلی به موجب جزئی - جالینوس
(۴) عکس‌پذیری سالب کلی به سالب جزئی - اسکندر افرویدیسی

۷۹- بر پایهٔ نقل خواجه نصیر، سالبهٔ جزئی در چه صورت عکس‌پذیر است و چه کسی این عکس‌پذیری را کشف کرده است؟

- (۱) در صورتی که مشروط خاص باشد - فارابی
(۲) در صورتی که عرفی عام باشد - فخرالدین رازی
(۳) در صورتی که عرفی وجودی باشد - اثیرالدین ابهری
(۴) در صورتی که مشروط عام باشد - ابن سهلان ساوی

۸۰- «سلب امکان عام ایجاب» مستلزم چیست؟

- (۱) امتناع ایجاب
(۲) ضرورت ایجاب
(۳) امکان عام سلب
(۴) سلب ضرورت سلب

۸۱- با کدام قاعده می‌توان ادات نفی را از پشت سور به جلوی سور آورد و سور کلی را جزئی کرد؟

- (۱) حذف سور
(۲) نقض سور
(۳) معرفی سور
(۴) پخش سور

۸۲- آیا ضرب اول شکل سوم، براساس تحلیل گزاره در منطق جدید، درست است، چرا؟

- (۱) نه، چون هر دو مقدمهٔ آن کلی است و از مقدمات کلی نمی‌توان نتیجهٔ جزئی گرفت.
(۲) آری، چون هر دو مقدمهٔ آن کلی است و از مقدمات کلی می‌توان نتیجهٔ جزئی گرفت.
(۳) نه، چون هر دو مقدمهٔ آن جزئی است و از مقدمات کلی نمی‌توان نتیجهٔ کلی گرفت.
(۴) آری، چون هر دو مقدمهٔ آن ایجابی است و از مقدمات ایجابی می‌توان نتیجهٔ ایجابی گرفت.

۸۳- از فرمول $(\forall x)(Fx \rightarrow Gx)$ ، کدام نتیجه به دست نمی‌آید؟

- (۱) $(\forall y)(Fy \rightarrow Gy)$
(۲) $(\exists x)(Gx \& Fx)$
(۳) $(\exists x)(Fx \rightarrow Gx)$
(۴) $(\exists x)(\sim Gx \rightarrow \sim Fx)$

۸۴- منفصله در منطق جدید، از کدام گونه است، چرا؟

- (۱) معادل هیچ کدام از انواع سه‌گانه منفصله در منطق قدیم نیست، زیرا ارتفاع و اجتماع آن جایز است.
- (۲) حقیقی - چون به کاربرد طبیعی زبان نزدیک‌تر است و دو منفصله دیگر را با آن، یا با ادات نفی و عطف می‌توان بیان کرد.
- (۳) مانع‌الجمع - چون به کاربرد طبیعی زبان نزدیک‌تر است و دو منفصله دیگر را با آن، یا با ادات نفی و عطف می‌توان بیان کرد.
- (۴) مانع‌الخلو - چون به کاربرد طبیعی زبان نزدیک‌تر است و دو منفصله دیگر را با آن، یا با ادات نفی و عطف می‌توان بیان کرد.

۸۵- در منطق سنتی، قضیه مهمله مستلزم ..... و قضیه شخصیه مستلزم ..... است.

- (۱) کلیه - جزئیه
- (۲) جزئیه - کلیه
- (۳) جزئیه - کلیه
- (۴) کلیه - کلیه

۸۶- اگر p صادق و q کاذب باشد، ارزش صدق عبارت زیر، کدام است؟

$$\{[(p \wedge q) \vee (p \leftrightarrow q)] \& r\} \rightarrow (q \rightarrow p)$$

- (۱) صادق
- (۲) کاذب
- (۳) معادل صدق و کذب r است.
- (۴) نقیض صدق و کذب r است.

۸۷- استقرای ریاضی بر کدام مورد استوار است؟

- (۱) مشاهده و قیاس خفی
- (۲) عدم تناهی و توالی مجموعه‌ای از اعداد طبیعی
- (۳) تناهی و توالی مجموعه‌ای از اعداد طبیعی
- (۴) عدم تناهی و عدم توالی مجموعه‌ای از اعداد طبیعی

۸۸- $p \equiv q$ ، معادل کدام عبارت است؟

- (۱) $(q \vee p) \& (p \& q)$
- (۲) $(p \vee q) \& (\sim p \vee \sim q)$
- (۳) $(q \supset p) \vee (p \supset q)$
- (۴) $(p \& q) \vee (\sim p \& \sim q)$

۸۹- کدام رابطه درست است؟

- (۱) $(\forall x)(Fx \& Gx) \equiv (\forall x)Fx \& (\forall x)Gx$
- (۲) $(\exists x)(Fx \vee Gx) \equiv (\forall x)Fx \vee (\forall x)Gx$
- (۳) $(\exists x)(Fx \& Gx) \equiv (\exists x)Fx \& (\exists x)Gx$
- (۴) $(\forall x)(Fx \vee Gx) \equiv (\exists x)Fx \vee (\exists x)Gx$

۹۰- کدام مورد صورت نمادین عبارت «حداقل دو نفر در کلاس ثبت نام کرده‌اند» به‌شمار می‌آید؟ (x در کلاس ثبت نام کرده است: Dx)

- (۱) $(\exists x)(\forall y)\{Dx \rightarrow [Dy \rightarrow (x \neq y)]\}$
- (۲) $(\exists x)(\exists y)\{Dx \& [Dy \rightarrow (x \neq y)]\}$
- (۳) $(\forall x)(\exists y)\{Dx \rightarrow [Dy \& (x \neq y)]\}$
- (۴) $(\exists x)(\exists y)[(Dx \& Dy) \& (x \neq y)]$

پرفیسور
برند
isipaper.org